

A-hluta aukaviðaukans. Hins vegar getur hlutaðeigandi ríki ákveðið hvort það kýs að undirgangast skuldbindingar samkvæmt einhverri eða öllum samþykktunum sem taldar eru upp í B-hluta.

Ákvæði bókunarinnar um gildistöku olli deilum. Samkomulag náðist um það að hún gangi í gildi 12 mánuðum eftir að fimm aðildarríki hafa látið skrá fullgildingar sínar, þar af skulu þrjú hafa hvert um sig á skrá skip sem samtals eru a.m.k. ein milljón brúttótonn.

Bókinin er birt sem fylgiskjal IX.

3.7. ÞINGSÁLYKTANIR

Nokkrar ályktunartillögur voru afgreiddar á 84. Alþjóðavinnumálaþinginu.

Þingið samþykkti ályktun sem felur í sér tilmæli til hlutaðeigandi stjórnvalda um að ákvæðum í nýju samþykktinni nr. 180, um skráningu skipverja og ráðningu í skiprúm, skuli beitt að því er varðar fiskimenn eða sjómenn sem stunda vinnu á hreyfanlegum pöllum og prömmum á hafi úti.

Einnig var afgreidd ályktun um ráðningu og vinnumiðlun sjómanna. Í henni er lögð áhersla á sérstakar vinnuaðstæður sjómanna. Vakin er athygli á því að ráðning í skiprúm fellur utan gildissviðs samþykktar nr. 96, um vinnumiðlanir sem taka gjald fyrir þjónustu sína, en endurskoðun hennar er á dagskrá 85. Alþjóðavinnumálaþingsins sem haldið verður í júní 1997. Því er beint til 85. vinnumálaþingsins að ráðningum í skiprúm verði áfram haldið utan gildissviðs endurskoðaðrar gerðar samþykktar nr. 96 þar sem 84. þingið hafi þegar endurskoðað reglur sem gildi um þetta efni að því er varðar farmenn.

Fylgiskjal I.

Samþykkt nr. 177, um heimastörf.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem kom saman til 83. þingsetu sinnar í Genf 4. júní 1996 eftir kvaðningu stjórnarnefndar alþjóðavinnumálaskrifstofunnar, minnst þess að margar alþjóðlegar samþykktir og tillögur, þar sem kveðið er á um almenna staðla varðandi aðbúnað fólks á vinnustöðum, geta einnig átt við fólk sem starfar heima, og

gefur gaum að því að vegna þeirra sérstöku aðstæðna sem einkenna heimastörf er æskilegt að aðlaga þessar samþykktir og tillögur betur þörfum fólks sem starfar heima og bæta inn í þær stöðlum sem taka tillit til sérstöðu slíkra starfa, og

þar eð þingið hefur samþykkt tilteknar ábendingar varðandi heimastörf, sem er fjórða mál á dagskrá þessa þings, og

þar eð þingið hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar,

gerir þingið í dag, 20. júní 1996, eftirfarandi samþykkt sem nefna má Samþykkt um heimastörf, 1996.

1. gr.

Í þessari samþykkt:

- a. táknað hugtakið „heimastörf“ störf sem svonefndur heimastarfsmaður innir af hendi og eru unnin:
  - i. innan veggja heimilisins eða á einhverjum öðrum stað, sem hlutaðeigandi heimastarfsmaður kýs sér sjálfur, utan vinnustaðar atvinnurekanda;
  - ii. gegn endurgjaldi;
  - iii. með þeim árangri að til verður vara eða þjónusta sem atvinnurekandi skilgreinir, óháð því hver leggur til búnað, efni eða annað sem notað er, nema hlutaðeigandi hafi svo mikið sjálfsforræði og fjárhagslegt sjálfstæði að hann geti, samkvæmt landslögum, reglugerðum eða dómsúrskurði, talist sjálfstæður starfsmaður;
- b. verða þeir sem hafa stöðu atvinnurekanda ekki heimastarfmenn í skilningi þessarar samþykktar þótt þeir sinni einhverjum störfum heima hjá sér stöku sinnum fremur en á sínum venjulega vinnustað;
- c. táknað hugtakið „atvinnurekandi“ aðila, einstakling eða lögaðila, sem í krafti starfsemi sinnar felur mönnum að vinna heimastörf, annaðhvort beint eða fyrir milligöngu annars manns, hvort sem gert er ráð fyrir slíkum milligöngumanni í landslögum eða ekki.

2. gr.

Þessi samþykkt tekur til allra sem stunda heimastörf í þeirri merkingu sem fram kemur í 1. gr.

3. gr.

Sérhverju aðildarríki, sem hefur staðfest þessa samþykkt, ber að samþykkja, framkvæma og endurskoða reglulega stefnu ríkisins varðandi heimastörf, með það fyrir augum að bæta aðstöðu heimastarfsmanna, í samráði við helstu samtök atvinnurekenda og launafólks, þar sem slík samtök eru fyrir hendi, við hagsmunasamtök heimastarfsmanna og við samtök atvinnurekenda heimastarfsmanna.

4. gr.

1. Opinber stefna varðandi heimastörf skal, eins og mögulega er unnt, stuðla að því að heimastarfmenn njóti jafnréttis á við aðra starfsmenn, og skal þá taka tillit til sérstöðu starfsins og, þar sem við á, aðbúnaðar þeirra sem vinna sama eða sambærilegt starf í fyrirtækinu sjálfu.

2. Stuðla skal að jafnrétti, einkanlega hvað varðar:

- a. rétt heimastarfsmanna til að stofna eða ganga í samtök að eigin vali og taka þátt í starfsemi slíkra samtaka,
- b. vernd gegn mismunun í ráðningu og starfi,
- c. öryggi og heilbrigði á vinnustað,
- d. laun,
- e. lögbundna almannatryggingavernd,
- f. aðgang að þjálfun,
- g. lágmarksaldur til aðgangs að vinnu, og
- h. mæðravernd.

5. gr.

Stefna á sviði heimastarfa skal framkvæmd með lögum og reglugerðum, heildarsamningum, gerðardómsúrskurði eða öðrum þeim hætti sem samræmist venjum hvers ríkis.

6. gr.

Gerðar skulu ráðstafanir til að koma heimastörfum inn í opinberar tölur um atvinnu-
mál að svo miklu leyti sem það er hægt.

7. gr.

Lög og reglugerðir hvers ríkis um öryggi og heilbrigði við vinnu skulu taka til heima-
starfa, þannig að tekið sé fullt tillit til sérstöðu þeirra, og skulu skilgreina skilyrði sem
réttlæta að tilteknar tegundir vinnu og notkun tiltekinna efna sé bönnuð af öryggis- og
heilbrigðisástæðum.

8. gr.

Þar sem heimilt er að notfæra sér milligöngumenn í heimastörfum skal kveðið á um
ábyrgð atvinnurekenda annars vegar og milligöngumanna hins vegar í lögum og reglu-
gerðum eða með dómsúrskurðum, í samræmi við lög og venjur hvers ríkis.

9. gr.

1. Með eftirlitskerfi, sem samræmist lögum og venjum hvers ríkis, skal tryggja að
farið sé að þeim lögum og reglugerðum sem taka til heimastarfa.
2. Sé brotið gegn þessum lögum og reglugerðum skal sjá svo um að til séu úrræði,
m.a. refsingar þar sem þær eiga við, og að þeim sé beitt á skilvirkan hátt.

10. gr.

Samþykkt þessi hefur ekki áhrif á hagstæðari ákvæði sem taka til heimastarfsmanna
samkvæmt öðrum alþjóðlegum samþykktum á sviði atvinnumála.

11. gr.

Formlegar fullgildingar samþykktar þessarar skulu sendar forstjóra alþjóðavinnu-
málaskrifstofunnar til skrásetningar.

12. gr.

1. Samþykkt þessi skal einungis vera bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnu-
málstofnunarinnar sem hafa látið forstjórann skrá fullgildingar sínar.
2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið
skráðar hjá forstjóranum.
3. Síðan gengur samþykktin í gildi að því er snertir hvert aðildarríki tólf mánuðum eft-
ir að fullgilding þess hefur verið skráð.

13. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum tíu
árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda forstjóra alþjóða-
vinnu-
málaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrir en ár er lið-
ið frá skrásetningardegi hennar.

2. Sérhvert aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, en getur síðan sagt henni upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar

14. gr.

1. Forstjóri alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.

2. Þegar forstjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á því hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

15. gr.

Forstjóri alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar, skv. 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

16. gr.

Þegar stjórn alþjóðavinnumálaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt skal hún leggja fyrir Allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd samþykktar þessarar og athuga jafnframt hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins endurskoðun hennar allrar eða hluta hennar.

17. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að öllu eða nokkru leyti, og sú samþykkt mælir ekki fyrir um á annan veg, skal:

- a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt *ipso jure* hafa í för með sér tafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, þrátt fyrir ákvæði 13. gr. hér að framan, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma þegar það gerist;
- b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt eftir að hin nýja samþykkt hefur öðlast gildi.

2. Samþykkt þessi skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu hvað snertir form og efni í þeim aðildarríkjum sem hafa fullgilt hana en ekki hina nýju samþykkt.

18. gr.

Enskur og franskur texti þessarar samþykktar eru jafngildir.